	СИЛАБУС навчальної дисципліни **«Практична фізіологія свійських тварин»**
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Код і найменування спеціальності, тип і назва освітньої програми	211 Ветеринарна медицина *ОПП Ветеринарна медицина*
Статус навчальної дисципліни	фахова вибіркова навчальна дисципліна
Курс, семестр	Курс – 2, семестр – 4.
Трудомісткість	120 годин 4 кредити ЄКТС
Мова(и) викладання	державна
ННІ / факультет, кафедра	факультет ветеринарної медицини кафедра нормальної і патологічної анатомії та фізіології тварин
Контактні дані розробника(ів)	Киричко Олена Борисівна, кандидат ветеринарних наук, доцент ауд. 20 (навчальний корпус № 1) e-mail:olena.kyrychko@pdau.edu.ua, сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/kyrychko-olena-borysivna
Мета вивчення навчальної дисципліни	Мета вивчення навчальної дисципліни: полягає в тому, щоб здобувачі вищої освіти оволоділи теоретичними і практичними знаннями щодо застосування фізіологічних методів досліджень у клінічній практиці. Це допомагає спеціалісту ветеринарної медицини розуміти значення фізіологічних показників, норми у діагностиці хвороб та уявленню патогенезу, вдосконалює практичні навички проведення досліджень.
Компетентності	загальні: ЗК 1 – Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу; ЗК 2 – Здатність до пошуку, оброблення інформації з різних джерел; ЗК 3 – Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; ЗК 4 – Знання та розуміння предметної галузі та професії; ЗК 5 – Здатність проведення досліджень на відповідному рівні; фахові: ФК 1 – Здатність встановлювати особливості будови і функціонування клітин, тканин, органів, їх систем та апаратів організму тварин різних класів і видів – ссавців, птахів, комах (бджіл), риб та інших хребетних; ФК 2 – Здатність використовувати інструментарій, спеціальні пристрої, прилади, лабораторне обладнання та інші технічні засоби для

	проведення необхідних маніпуляцій під час виконання професійної діяльності; ФК 3 – Здатність проводити клінічні дослідження з метою формулювання висновків щодо стану тварин чи встановлення діагнозу; ФК 4 – Здатність організовувати і проводити лабораторні та спеціальні діагностичні дослідження й аналізувати їх результати.
Результати навчання	РН 1 – Знати і грамотно використовувати термінологію ветеринарної медицини. РН 2 – Визначати суть фізико-хімічних і біологічних процесів, які відбуваються в організмі тварин у нормі та за патології. РН 3 – Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати, володіти системою рухових умінь і навичок.
Методи навчання	Методи навчання: словесні (лекція, розповідь, пояснення, бесіда, інструктаж), наочні (ілюстрування, демонстрування, спостереження), практичні методи (лабораторні роботи, робота з навчально-методичною літературою: тезування, анотування, підготовка реферату), методи формування навчальних інтересів (створення ситуації інтересу навчального матеріалу, метод використання життєвого досвіду), комп'ютерні, мультимедійні (використання мультимедійних презентацій).
Програма навчальної дисципліни	Тема 1. Загальні методи фізіологічних досліджень. Тема 2 . Дослідження системи крові. Тема 3. Дослідження системи кровообігу. Тема 4. Дослідження дихального апарату. Тема 5. Дослідження системи травлення та обміну речовин. Тема 6. Дослідження сечостатевого апарату. Тема 7. Дослідження нервової системи та аналізаторів.
Стратегія оцінювання результатів навчання	Формами поточного контролю знань здобувачів вищої освіти є: - опитування; - виконання лабораторних робіт; - виконання завдань самостійної роботи (реферат). Форма семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти згідно з робочим і навчальним планом є залік.
Політика навчальної дисципліни	Відвідування занять є обов'язковим. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни здобувач вищої

	освіти отримує на занятті 0 балів та зобов'язаний відпрацювати таке заняття. Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями у межах встановлених норм. У разі виявлення факту плагіату здобувач вищої освіти отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати його. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування. З дотриманням академічної доброчесності. Є можливість опанування даної навчальної дисципліни за програмами академічної мобільності (внутрішньої / міжнародної) за наявними укладеними угодами (договорами) між Університетом та закладом-партнером та / або індивідуальними запрошеннями. Визнання та перезарахування результатів такого навчання відбувається спеціально створеною комісією на підставі поданих здобувачем вищої освіти відповідних документів з використанням Європейської кредитно-трансферної системи. Організаційні процеси навчання за програмами академічної мобільності регламентуються Положенням про академічну мобільність здобувачів вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.
Передумови для вивчення навчальної дисципліни (за потреби)	Перелік дисциплін, які передують її вивченню: «Анатомія свійських тварин», «Цитологія, гістологія, ембріологія», «Біохімія з основами фізичної та колоїдної хімії», «Фізіологія тварин».
Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни (за потреби)	
Рекомендовані джерела інформації	**Основні** 1. Фізіологія тварин: Підручник. / А.Й. Мазуркевич, В.І. Карповський, М.Д. Камбур та ін. Вінниця: Нова книга, 2008. 424 с. 2. Фізіологія тварин. Підручник. Вид. друге /За редакцією А. Й. Мазуркевича, В. І. Карповського. Вінниця : Нова Книга, 2012. 424 с. 3. Фізіологія сільськогосподарських тварин: Підручник. 2-ге вид., перероб. і допов. / За ред. Науменко В. В., Дячинський А.

	С. Демченко В. Ю., Дерев'янко І. Д. К.: Центр учбової літератури, 2021. 568 с 4. Фізіологія сільськогосподарських тварин. Практикум /Мазуркевич А.Й., Трокоз В.О., Карповський В.І. К.: Центр навчальної літератури, 2020. 240 с. 5. Левченко В.І., Влізло В.В., Кондрахін І.П. та ін. Клінічна діагностика хвороб тварин / за ред. В.І. Левченка і В.М. Безуха. Біла Церква, 2017. 544 с. 6. Практикум з фізіології сільськогосподарських тварин: навч. посіб. / А.Й. Мазуркевич, М.Д. Замазій, В.І. Карповський, А.А. Замазій та ін. - К. : [б. и.], 2004. - 273 с. 7. Фізіологія сільськогосподарських тварин. Практикум. /Науменко В. В., Дячинський А. С., Демченко В. Ю., Дерев'янко І. Д. К.: Центр учбової літератури, 2015. 240 с. **Допоміжні** 1. Фізіологія сільськогосподарських тварин. Практикум / За ред. І. Д. Дерев'янко, А. С. Дячинського. Київ: Центр учбової літератури, 2009. 264 с. 2. Юдінцева В.М., Замазій М,Д. Фізіологія сільськогосподарських тварин (словник-довідник). Полтава, 1999. 240 с. 3. Левченко В.І., Судаков М.О., Мельник Й.Л. та ін. Клінічна діагностика хвороб тварин. Київ: Урожай, 1995. 368 с. 4. Судаков М.О., Цвіліховський М. І., Береза В. І. та ін. Внутрішні незаразні хвороби тварин: Підручник. 2-ге вид., доп. /За ред. М. О. Судакова. К.: Мета, 2002. 352 с. 5. Левченко В.І., Соколюк В.М., Безух В.М. Дослідження крові тварин та клінічна інтерпретація отриманих результатів: Методичні рекомендації для студентів факультету ветеринарної медицини керівників та слухачів Інституту післядипломного навчання керівників і спеціалістів ветеринарної медицини. Біла Церква, 2002. 56 с. 6. Влізло В.В., Максимович І.А., Галяс В.Л., Леньо М.І. Лабораторна діагностика у ветеринарній медицині (довідник). Львів, 2008. 112 с. 7. Костенко В.І., Хоменко Г.Г. Фізіологія лактації. Київ: «Агроосвіта», 2015. 132 с 8. Югай К. М., Бобрицька О. М., Кочеткова В. В. Фізіологія травлення. Харків: Золоті сторінки, 2004. 96 с. 9. Киричко О. Б., Тітаренко О. В., Шерстюк Л. М., Ісичко В. М. Фізіологічний статус собак при застосуванні розчину Полтавського бішофіту за

	парвовірусного ентериту. *Вісник Полтавської державної аграрної академії.* 2022. № 3. С. 124–129. 10. Киричко О.Б., Савченко В.О. Вплив обмінних процесів на відтворювальну здатність корів / Збірник наукових праць науково-практичної конференції професорсько-викладацького складу Полтавської державної аграрної академії за підсумками науково-дослідної роботи в 2020 році (м. Полтава, 14 травня 2021 року). Полтава : РВВ ПДАА, 2021. С. 247-248. 11. Киричко О.Б., Савченко В.О. Корекція репродуктивної функції корів. / Актуальні проблеми незаразної патології тварин: матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет конференції (м. Полтава, 22 квітня 2021 року). С. 37-39. 12. Дмитренко Н. І., Киричко О. Б., Шерстюк Л. М. Сучасні методи визначення оптимального терміну парування у собак / Актуальні проблеми незаразної патології тварин: матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет конференції (м. Полтава, 22 квітня 2021 року). С. 18-21. 13. Бердник В. П., Киричко О. Б. Фізіологічні аспекти застосування мінералу полтавський бішофіт / Актуальні проблеми фізіології тварин : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 120-річчю О. В. Квасницького (м. Полтава, 17–18 вересня 2020). Полтава : РВВ ПДАА, 2020. С. 25-26. 14. Киричко О. Б., Киричко Б. П., Тітаренко О. В., Сидоренко В. В. Застосування розчину полтавського бішофіту для профілактики ентероінфекцій та формування колострального імунітету телят. *Вісник ПДАА*. 2021. № 2. С. 213-219. 15. Киричко О. Б., Тітаренко О. В., Шерстюк Л. М., Ісичко В. М. Фізіологічний статус собак при застосуванні розчину Полтавського бішофіту за парвовірусного ентериту, 2022 Вісник Полтавської державної аграрної академії. 2022. № 3. С. 124–129. **Інформаційні ресурси** 1. Фізіологія тварин**:** Підручник. / А.Й. Мазуркевич, В.І. Карповський, М.Д. Камбур та ін. Вінниця: Нова книга, 2008. 424 с. URL: https://books.google.com › books › about › Фізіологія_тварин 2. Фізіологія сільськогосподарських тварин: Підручник. 2-ге вид., перероб. і

	допов. / За ред. Науменко В. В., Дячинський А. С. Демченко В. Ю., Дерев'янко І. Д. К.: Центр учбової літератури, 2009. 568 с. URL:https://studfile.net/preview/3541675/ 3. Науменко В. В., Дячинський А. С., Демченко В. Ю., Дерев'янко І. Д. Фізіологія сільськогосподарських тварин. Практикум. 3-тє вид., перероб. і допов. / За ред. І. Д. Дерев'янко, А. С. Дячинського. К.: Центр учбової літератури, 2009. 264 с. URL: https://uchebnik-online.net/book/794-fiziologiya-silskogospodarskix-tvarin-praktikum- umenko-v-v-dyachinskij-a-s-demchenko-v-yu-derevyanko-i-d/2-anotaciya.html 4. Серце. Серцевий цикл. URL: https://www.youtube.com/watch?v=KdSS1buu-UA 5. Дослідження системи органів дихання у тварин. URL:https://www.youtube.com/watch?v=ldp_-64NFqQ 6. Фізіологія людини і тварин (фізіологія нервової, м'язової і сенсорних систем) : підручник / М. Ю. Клевець, В. В. Манько, М. О. Гальків, та ін. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2011. 312 с. URL: https://bioweb.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/11/Fiziol_vypr_2012.pdf 7. Левченко В.І., Влізло В.В., Кондрахін І.П. та ін. Клінічна діагностика хвороб тварин / за ред. В.І. Левченка і В.М. Безуха. Біла Церква, 2017. 544 с. URL: Klinichna diagnostyka hvorob tvaryn.pdf 8. Судаков М.О., Цвіліховський М. І., Береза В. І. та ін. Внутрішні незаразні хвороби тварин: Підручник. 2-ге вид., доп. /За ред. М. О. Судакова. К.: Мета, 2002. 352 с. URL: https://studfile.net/preview/4267491/ 9. Левченко В.І., Судаков М.О., Мельник Й.Л. та ін. Клінічна діагностика хвороб тварин. Київ: Урожай, 1995. 368 с. URL: https://ua1lib.org/book/3251829/be3998 10. Левченко В.І., Соколюк В.М., Безух В.М. Дослідження крові тварин та клінічна інтерпретація отриманих результатів: Методичні рекомендації для студентів факультету ветеринарної медицини керівників та слухачів Інституту післядипломного навчання керівників і спеціалістів ветеринарної медицини. Біла Церква, 2002. 56 с. URL: ttps://studfile.net/preview/4267229/page:26/ 11. Костенко В.І., Хоменко Г.Г. Фізіологія лактації. Київ: «Агроосвіта», 2015. 132 с. https://drive.google.com/file/d/19KVHYKAeO_r81-JCtnqjg60y_e4qx-Mp/view
Рік введення	2024